

IIA – Inštitut notranjih revizorjev

Svetovalni napotek 2400-1: Pravni premisleki pri poročanju o izidih

Temeljni standard v tej zvezi

2400 Poročanje o izidih

Notranji revizorji morajo poročati o izidih poslov.

Opozorilo: Notranji revizorji naj se posvetujejo s pravnim svetovalcem o zadevah, ki so povezane s pravnimi vprašanji, ker se v različnih pravnih ureditvah zahteve lahko zelo razlikujejo. Navodilo tega svetovalnega napotka temelji predvsem na zakonskih ureditvah, ki varujejo informacije in delo, opravljeno za najetega odvetnika ali njemu sporočene informacije (tj. posebna pravica v razmerju med odvetnikom in stranko), kot to obravnava pravna ureditev v ZDA. Svetovalni napotek 2400-1 obravnava to posebno pravico.

1. Notranji revizor mora biti previden pri sporočanju o ravnanju, ki ni skladno z zakoni, predpisi in drugimi pravnimi vprašanji. Treba je spodbujati pripravo usmeritev in postopkov za obravnavanje takšnih zadev in tesno delovno sodelovanje z drugimi ustreznimi področji (npr. za pravno svetovanje in zagotavljanje skladnosti).
2. Notranji revizor zbira dokaze, oblikuje analitične sodbe, poroča o izidih in ugotavlja, ali je poslovodstvo izvedlo ustrezne popravljalne ukrepe. Zahteva, da notranji revizor pripravi zapise o poslu, je lahko v nasprotju z željo pravnega svetovalca, da ne dopusti odkritih dokazov, ki bi lahko škodovali položaju organizacije pri pravnih zadevah. Na primer, celo če notranji revizor pravilno zbere in ovrednoti informacije, lahko razkrita dejstva in analize slabo vplivajo na organizacijo s pravnega vidika. Primerno načrtovanje in oblikovanje politike, vključno z opredelitvijo vloge in načinom poročanja, sta bistvena in lahko preprečita spor med notranjim revizorjem in pravnim svetovalcem v primeru nepričakovanega razkritja. Obe strani morata ohranjati etični in varovalni pogled na celotno organizacijo z občutljivostjo in vzgajanjem poslovodstva glede sprejetih usmeritev.
3. Poročanje med »osebami s posebnimi pravicami« – zaupno in zaradi iskanja, pridobivanja ali dajanja pravne podpore stranki – je potrebno za varovanje posebnih pravic pravnega razmerja med odvetnikom in stranko. Ta posebna pravica, ki se uporablja predvsem za varstvo poročanja odvetnikom, lahko velja tudi za sporočila tretjim strankam, ki delajo z odvetnikom.
4. Nekatera sodišča priznavajo posebno pravico kritične samoanalize, ki ščiti samokritično gradivo (npr. izide revizijskega dela) pred razkritjem. Na splošno je priznavanje take posebne pravice zasnovano na mnenju, da zaupnost lastnih proučevanj v takšnih primerih prevlada nad vrednostjo javnega interesa.
6. Posebna pravica se navadno uporabi, kadar:
  - informacija izhaja iz samokritične analize, ki jo je opravila stranka, ki uveljavlja posebno pravico,
  - ima javnost močan interes za ohranjanje prostega pretoka informacij, ki jih vsebuje kritična analiza,
  - je informacija takšne vrste, da bi bil njen pretok lahko okrnjen, če bi bilo razkritje dovoljeno.
6. Kadar zahteva dokumentacijo državna agencija, je manj verjetno, da bo mogoče uveljavljati posebne pravice do izidov samoocenjevanja, kot pri stranki v zasebnem pravnem sporu. Verjetno je takšna omejitev posledica priznavanja močnejšega interesa države za uveljavljanje zakona.
7. Listine, ki naj bi bile zaščitene po načelu varstva gradiva, pripravljenega za civilne spore, so običajno:
  - določene vrste gradiva (npr. zapisnik, računalniški program),
  - listine, pripravljene ob predvidevanju pravnega spora,
  - listine, ki jih pripravil nekdo, ki je delal po napotkih odvetnika.
8. Listine, ki so pripravljene in predložene odvetniku pred vzpostavljenim razmerjem med odvetnikom in stranko, na splošno niso zaščitene s posebno pravico iz razmerja med odvetnikom in stranko.

Objavljeno maja 2010.

***